

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗВІТ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ ІМ. ДНІПРОВОЇ ЧАЙКИ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ПРО РОБОТУ В 2018 РОЦІ**

Напружена робота колективу бібліотеки імені Дніпрової Чайки над реалізацією проектів, спрямованих на національно-патріотичне виховання читачів-дітей, формування у них любові до рідного краю; підтримку дитячого читання та дитячої творчості; розвитку і розширення партнерської взаємодії в інтересах дитини, зокрема у сфері професійного орієнтування підлітків на побудову кар'єри у рідному краї здобула в 2018 році високу оцінку – перемогу у всеукраїнському конкурсі «Бібліотека року» Міністерства культури України і Української бібліотечної асоціації (II місце).

У соціокультурній діяльності бібліотеки пріоритетними визначались заходи, приурочені до важливих дат, історичних подій, відзначення державних свят та ювілеїв видатних особистостей, зокрема проведені комплекси заходів, адресовані користувачам різних вікових категорій, на відзначення 100-річчя Української революції 1917–1921 років, 100-річчя від дня народження В.О.Сухомлинського, 150-ліття з часу заснування Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, 120-річчя заснування Біосферного заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф.Е.Фальц-Фейна.

Безперечним здобутком бібліотеки стала також успішна реалізація грантового проекту, підтриманого на конкурсних засадах Українським культурним фондом, - «БібліоКемп лідерів читання». Фінал I Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання» був організований і проведений бібліотекою імені Дніпрової Чайки як триденний багатокомпонентний форум, в якому поєдналися і численні пізнавальні, екскурсійні та розважальні заходи для дітей, обширна програма зустрічей із сучасними українськими письменниками в бібліотеці та у школах Херсона (Любов'ю Відутою, Володимиром Арєнєвим, Тетяною Луньовою, Антоном Санченком, Іриною Мацко), професійні дискусії та обговорення актуальних питань залучення дитини до читання – став знаковою подією 2018 року для усієї професійної спільноти бібліотек для дітей України. Ключові заходи та події «БібліоКемпу лідерів читання» висвітлено на створеному в рамках реалізації проекту новому веб-сайті бібліотеки - <http://lider.library.ks.ua/> . (Див. додаток №3)

Бібліотека імені Дніпрової Чайки виступила одним із співорганізаторів та базою проведення Всеукраїнського освітнього форуму «Нова українська школа – діалог з В.О.Сухомлинським», присвяченого 100-річчю від дня народження В.О.Сухомлинського (25-26 квітня 2018), у партнерстві з Херсонським державним університетом, Херсонською академією неперервної освіти та Українською асоціацією імені Василя Сухомлинського. Безпосередньо на базі бібліотеки працювала секція «Бібліотека на допомогу формуванню основних компетенцій Нової української школи», учасниками

якої стали керівники та провідні фахівці Національної бібліотеки України для дітей, обласних бібліотек для дітей України, а також працівники дитячих і шкільних бібліотек Херсонської області. Організаційному комітету форуму, на чолі з О.В.Сухомлинською, донькою видатного педагога, та О.Я.Савченко, головою Всеукраїнської асоціації ім. В.Сухомлинського, були презентовані в бібліотеці також приурочені до знаменного ювілею проекти – буктрейлер «Казки Василя Сухомлинського» та веб-проект «Ювілейна медіатека». Обидва доробки відзначені Почесними грамотами Асоціації Сухомлинського. Як паралельний захід Фестивалю бібліотека, у партнерстві з видавництвом Школа, організувала низку зустрічей з популярною сучасною українською письменницею Наталією Щербою. (Див. також додаток №4)

Резонансна подія 2018 року – стартовий захід міжрегіонального інноваційного проекту «ПрофіКемп», проведений бібліотекою разом з партнерами 18 травня у м. Нова Каховка, за участю кураторів проекту на всеукраїнському рівні - Державної служби зайнятості та Національної бібліотеки України для дітей - та представників організаторів із партнерських регіонів: Львівської, Закарпатської та Рівненської областей. (Детально про старт та хід реалізації проекту – у блозі <https://proficamp.blogspot.com>)

Бібліотека забезпечила участь своїх користувачів та читачів дитячих бібліотек області у всеукраїнських конкурсах дитячої творчості «Творчі канікули», «Сторінками книг Чингіза Айтматова», «Мої права – моє життя», - і у кожному з цих конкурсів діти Херсонщини стали переможцями. Так, у конкурсі «Сторінками книг Чингіза Айтматова», організованому НБУ для дітей разом із Посольством Киргизької Республіки, учасники-херсонці здобули Гран-прі та I і III місце у старшій віковій групі, а також II місце у віковій групі 10-13 років. Про вагомий внесок у цей здобуток працівників бібліотеки свідчить той факт, що із 79 творів дітей з усієї України, включених до збірки конкурсу «Творчі канікули», 12 – це роботи переможців обласного туру конкурсу у Херсонській області, зокрема семи вихованців літературної студії «Контур», що працює в бібліотеці імені Дніпрові Чайки.

Серед найбільш значущих заходів обласного масштабу, організатором та співорганізатором яких виступив колектив бібліотеки ім. Дніпрові Чайки:

- III обласний фестиваль виконавської майстерності «Поетичний камертон Ліни Костенко: патріотичні лейтмотиви». Бібліотека виконувала функції спів-координатора Фестивалю в цілому та його Гала-концерту, проведеного за участі спеціальних гостей – вокального дуету заслужених артисток України Лесі та Галі Тельнюк, а також безпосередньо провела II етап Фестивалю в категоріях «автори» та «художники»;

- обласний літературний конкурс «Як європейці Херсонщину будували», у партнерстві з БФ «Майбутнє Херсонщини»;

- V відкритий літературний конкурс творів у жанрі фантастики та фентезі «ФантФест», за підсумками якого видано збірник кращих творів переможців конкурсу 2014-2018 рр.;

- обласний фестиваль бібліотечних волонтерських бригад «KsVolonterFest-2018» - як підсумковий захід першого року реалізації

довгострокової акції на підтримку дитячого читання «Мрій! Читай! Досягай!»;

- III обласний інтелектуальний турнір «Ігри патріотів Херсонщини», фінальні змагання і церемонія нагородження переможців якого відбулися 20 листопада, у Всесвітній день дитини й напередодні Дня гідності та свободи. Участь у турнірі взяли понад 5,5 тис. учнів 4-9 класів закладів загальної середньої освіти Херсонської області.

Бібліотека організувала також фінальні заходи та нагородження переможців загальнономіських конкурсів, проведених у партнерстві з управлінням освіти Херсонської міської ради «Читання для зростання» серед читачів молодшого шкільного віку та конкурсу на кращий творчий проект, присвячений сімейним цінностям «Один раз на все життя», зініційованого відділом з питань сім'ї Херсонської єпархії УПЦ.

Колектив бібліотеки ім. Дніпрової Чайки виступив у ролі організатора низки заходів III Південного фестивалю книги і читання «Книжковий Миколай», зокрема автограф-сесій та зустрічей з письменниками, що пишуть для дітей; святкового дійства «Лист Святому Миколаю», що включало нагородження переможців обласних етапів конкурсів «Творчі канікули» та «Сторінками книг Чингіза Айтматова».

Розгорнуті програми заходів були запропоновані користувачам бібліотеки у рамках традиційних Всеукраїнського тижня дитячого читання, Днів Європи в Україні, Програми літніх читань «Канікули з книгою», щорічної обласної акції «Відкритий урок читання», Всеукраїнського тижня права, до Дня Святого Миколая та циклу новорічно-різдвяних свят.

Традиційно насиченим у звітному році було клубне життя закладу: щонеділі відбуваються зустрічі клубів за інтересами: театру-студії «Чеширський кіт», літературної студії «Контур», клубу «БібліоК@фе», клубних об'єднань для наймолодших - «Пізнайко» та «Читай-компанія мандрує», клубу кодування «CodeClub.Ks», English Club і мовного клубу «Вивчаємо німецьку разом». За ініціативою волонтерів Корпусу Миру започатковано новий розмовний клуб для учасників з високим рівнем знання англійської, зустрічі якого відбувалися в сезоні 2018 року щочетверга - English Speaking Club.

У звітному році на базі Медіацентру бібліотеки ім. Дніпрової Чайки продовжував роботу медіаклуб «NaVi» для учасників шкільного учнівського самоврядування.

Як обласний методичний центр для бібліотек, що обслуговують дітей, ХОБД ім. Дніпрової Чайки організувала участь групи бібліотекарів Херсонської області (на конкурсних засадах) у IX Міжрегіональному ярмарку інноваційних ідей «БібліоКре@тив-2018», що відбувся в Полтавській області за участі Національної бібліотеки України для дітей, обласних, районних та міських бібліотек для дітей, бібліотек галузі освіти із 10 областей України.

Обміну досвідом діяльності колективів Херсонської і Полтавської ОБД була присвячена творча лабораторія «Бібліотечний простір та проекти для

дітей, або Правило трьох «і»: інновації, інтеграція, інтерактивність», проведена на базі бібліотеки ім. Дніпрової Чайки (20-21.12.2018).

Значні зусилля спрямовувалися на організацію системи підвищення кваліфікації бібліотечних працівників, впровадження інноваційних методик та технологій бібліотечного обслуговування дітей. Протягом 2018 року бібліотека організувала і провела низку професійних заходів, спрямованих на підвищення кваліфікації фахівців, що працюють з дітьми, серед них:

- науково-практична конференція «Шкільні й дитячі бібліотеки на допомогу медіаосвіті», за участю колег із Миколаївської області (19.04.2018);

- обласні семінари та вебінари за темами: «Тиждень дитячого читання 2018» (07.02.2018); «Упровадження УДК в практику роботи шкільних бібліотек» (14-16.03.2018); «Виконання місії бібліотеки на інноваційному етапі розвитку освіти в Україні» (03-04.10.2018);

- на замовлення бібліотек області: Дні спеціаліста для бібліотечних працівників Білозерського району (31.01.2018) та Олешківського району (09.11.2018); методичні консультації для працівників спеціалізованих бібліотек для дітей за програмою навчання в Херсонській ЦБС «Бібліотечна діяльність: оновлення та трансформація» (24.05.2018);

- професійні програми в рамках всеукраїнських і обласних заходів – «Про Читання дітям» (01.06.2018), «Трансформації дитячого читання» (25, 27.09.2018), «Працюємо разом» (20.11.2018);

- фокус-семінар та міська (не)конференція «Шкільна бібліотека – центр творчого розвитку дитини» (04.10.2018 та 01.11.2018) – на підтримку проведення у області Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек; семінар-практикум «Нова українська школа = нова шкільна бібліотека» (06.12.2018);

- методична година «Тиждень безпечного Інтернету» (01.02.2018).

Протягом року провідними фахівцями бібліотеки ім. Дніпрової Чайки було проведено 8 тренінгів за програмами «Школа каталогізатора (до впровадження УДК)», по 3 заняття за курсами «Школа бібліотечного блогера» та «Бібліотека онлайн».

Тренінги з ІКТ були проведені фахівцями ХОБД ім. Дніпрової Чайки також для учасників Всеукраїнської літньої школи «Освітні ініціативи-2018» (4-8 червня).

Протягом року бібліотекою було проведено також 15 комплексних інформаційних заходів, адресованих педагогічним працівникам – керівникам дитячого читання та організаторам виховної роботи у школах області; фахівці бібліотеки взяла участь у вебінарі для освітян м. Херсона (06.02.2018), в науково-практичній конференції «Методологічні основи формування ключових компетентностей Нової української школи в освітньому процесі» (12.04.2018).

Осередком, що привертає сьогодні особливу увагу дітей-відвідувачів, продовжує залишатись ігровий майданчик, створений Бібліотекою в результаті реалізації грантового проекту «50-зірковий Ігроленд» та оснащений приставкою Xbox One Kinect. Протягом 2018 року структурними

підрозділами бібліотеки було проведено серію бібліотечних квестів і програм, учасниками яких стали не лише діти-херсонці, а й численні групи школярів із районів області – Бериславського, Білозерського, Голопристанського, Каховського, Олешківського, Нижньосірогозького, Нововоронцовського, Скадовського, Чаплинського та ін. Розваги на ігровому майданчику – яскраве завершення пізнавально-пошукових активностей та інтелектуальних змагань учасників квестів.

Розширювалась присутність бібліотеки у соціальних мережах – Facebook, Instagram; продовжувалась робота з блогами окремих програм, клубів, структурних підрозділів, колективними веб-проектами окремих акцій та проектів (як от: веб-сайт Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання», міжрегіональний блог «ПрофіКемп», обласний блог «Бібліотечні волонтери Херсонщини»).

Вживались заходи щодо подальшої технологічної модернізації процесів бібліотечного обслуговування, зокрема через залучення додаткового позабюджетного ресурсу шляхом успішної участі у грантових конкурсах та співпраці з організаціями громадського сектору.

Результативною стала фандрейзингова діяльність бібліотеки у 2018 році. Бібліотека виграла грант у конкурсі Українського культурного фонду на суму 260,9 тис. грн., а також, за сприяння громадських організацій, здобула грантову підтримку на суму 199,7 тис. грн. від програми «Вікно в Америку» Посольства США в Україні – на реалізацію проекту «Академічна інтеграція та медіаграмотність».

Разом з тим, на завершення звітнього року бібліотека має ряд невирішених проблем, в основному пов'язаних з недостатнім плановим фінансуванням її діяльності: недостатня оновлюваність бібліотечного фонду, в умовах низького рівня книгозабезпеченості користувачів; зростає технічна зношеність парку комп'ютерної техніки, яка забезпечує виконання основних технологічних операцій. Адже придбання нової комп'ютерної техніки здійснювалося в 2015-2018 роках виключно за грантові кошти і мало на меті надання технічних засобів у користування користувачам бібліотеки, а не її персоналу. Не були виконані, з причини відсутності відповідного фінансування, капітальні ремонтні роботи в книгосховищі бібліотеки, - нагально необхідні і включені до заходів обласної «Програми розвитку культури і духовності».

Над подоланням означених проблем, підвищенням рівня бібліотечно-інформаційних та сервісних послуг, комфортності роботи юних користувачів у бібліотеці заклад працюватиме в 2019 році і в подальшому.